

פרק 113

המבחן האחרון

הירח המתמלא עלה בשמים הנקיים, הכוכבים ושביל החלב נגלים במלוא הודם בחשכה; כל אלה האירו שלושים ושבע מסכות גולגולת שבהקו מעל גלימות שחורות, ואת בגדיו הכהים יותר של לורד וולדמורט, שעניו האדומות זהרו.

"ברוכים השבים, אוכלי המוות שלי," אמר קולו של לורד וולדמורט, חלק וגבוה ונורא. "לא, אל תסתכלו עליי, שוטים! עיניים על הילד פוטר! עשר שנים חלפו, עשר שנים מאז פגישתנו האחרונה. אך עניתם לקריאתי כאילו היה זה רק אתמול..." אדון האופל וולדמורט התקרב לאחת הדמויות בברדס, נוקש באצבעותיו על המסכה. "בחיקוי עלוב לשריון אמיתי של אוכל מוות שנוצר בשינוי-צורה חפוז, עם לחש ילדותי לעוות את קולכם. הסבר, מר כבוד."

"המסכות והגלימות הישנות שלנו..." אמרה הגלימה שעל מסכתה נקש אדון האופל. אפילו מבעד לעיוות של המסכה, הפחד היה גלוי לאוזן. "אנחנו... לא נלחמנו בהם, אדון, בהיעדרך... אז לא תיחזקתי את הלחשים שלהם... ואז זימנת אותי להופיע פה עם מסכה, ואני... תמיד האמנתי בך, אדון, אבל לא ידעתי שתחזור ביום הזה... אני באמת מצטער שאכזבתי אותך..."

"מספיק." אדון האופל הלך לעמוד מאחורי דמות אחרת שנראתה כאילו היא רועדת, על אף שהמשיכה להפנות את המסכה שלה לעבר הילד-שנשאר-בחיים, ולכוון לעברו את שרביטה. "הייתי מביט בעין יפה יותר על הזנחה שכזו, אם הייתם ממשיכים לקדם את האג'נדה שלי באמצעים אחרים... מר עצה. אולם חזרתי ומצאתי - מה? מדינה שנכבשה בשמי?" הקול הגבוה טיפס עוד יותר. "לא! אני מוצא שאתם משחקים בפוליטיקה רגילה עם הקסמהדרין! I find your brothers still abandoned in Azkaban! זו אכזבה בשבילי... אני מודה שאני מאוכזב... חשבתם שנעלמתי, שהאות האפל מת, ונטשתם את המטרה שלי. האם זה נכון, מר עצה?"

"לא, אדון!" קראה הדמות במסכה. "ידענו שתשוב - אבל, אבל לא היינו יכולים להילחם בדמבלדור בלעדך -" *"קרושיו."*

צרחה נוראה בקעה מהמסכה, קורעת את הלילה ונמשכת שניות ארוכות.

"קום," אמר אדון האופל לדמות שקרסה על הרצפה. "כוון את שרביטך לעבר הארי פוטר. אל תשקר לי שוב."

"כן, אדון," התייפחה הדמות כשנעמדה במאמץ על רגליה.

וולדמורט חזר לצעוד מאחורי הדמויות בגלימות השחורות. "אני מניח שאתם תוהים מה הארי פוטר עושה פה... מדוע הוא אורח במסיבת הלידה מחדש שלי."

"אני יודע, אדון!" אמרה אחת הגלימות. "אתה מתכוון להוכיח את הכוח שלך בכך שתהרוג אותו בפני כולנו, כך שלא יוותר ספק מי חזק יותר! להראות לנו כיצד הקללה ההורגת שלך יכולה לחסל אפילו את הילד-שנשאר-בחיים!"

השתררה שתיקה. איש מהדמויות בגלימות לא העזה לדבר.

לאט, אדון האופל וולדמורט, בחולצתו ארוכת הצווארון ובגלימותיו השחורות, פנה להביט באוכל המוות שדיבר.

"זה, לחש וולדמורט בקול קר כמו המוות, "קצת יותר מדי טיפשות מכפי שאמין לה, מר ערבה. שמעת את התיאוריה כיצד נהרגתי, וניסית להתגרות בי כדי שאחזור על הטעות?" לורד וולדמורט ריחף ועלה גבוה מעל האדמה. "אני מניח שאתה מעדיף את העצלות שלך על פני שלטוני, מקנייר?"

אוכל המוות שדיבר הוקף לפתע באובך כחול. הוא הסתובב, דקר בשרביטו לעבר אדון האופל וצעק, "אבדה קדברה!"

וולדמורט פשוט סטה הצידה באוויר, מתחמק מהקליע הירוק.

"אבדה קדברה!" קרא אוכל המוות. ידו הפנויה החוותה תנועות אחרות, צבעים נוספים ושכבות נוספות בנו את האובך המגן שלו בכל תנועה. "עזרו לי, אחי! אם כולנו –"

אוכל המוות נפל לקרקע בשבע חתיכות בוערות, פיסות בשר עדיין זוהרות בחתכים.

"עיניים ושרביטים על הארי פוטר, כולכם, "חזר וולדמורט, וקולו נמוך ומסוכן. "ומקנייר פעל בטיפשות גמורה כעת, משום שאני אדון לאותות שלכם, כפי שאהיה תמיד. אני בן אלמוות."

"אדון, אמרה גלימה אחרת. "הילדה שעל המזבח – האם היא אמורה לשרת אותנו בהוללות אפלה? היא נראית לא ראויה למאורע שמח שכזה. אני יכול למצוא טובה יותר, אדון, אם תיתן לי רשות לעזוב לזמן קצר –"

"לא, מר ידידות, אמר וולדמורט, נשמע משועשע למדי. "המכשפה הקטנה שאתה רואה על המזבח אינה אחרת מאשר הרמיוני גריינג'ר –"

"מה?" קראה אחת הגלימות השחורות, ואז, "אני מצטער, אדון, אני מצטער, אני מתחנן –"

"קרושיו." הצרחות נמשכו רק כמה שניות, וולדמורט עשה זאת כאילו באדישות. לאחר מכן קולו של וולדמורט חזר לשעשוע נמוך. "הקמתי לתחייה את הבוצדמית הזו בכוח הקסמים האפלים ביותר למטרותיי שלי. לא תטרידו אותה ולו בזית, איש מכם. מוטב לכם למות אם אגלה שהניסוי הקטן שלי נפגע מידכם. הפקודה הזו מוחלטת, בלי קשר לנסיבות אחרות – אפילו אם היא תימלט, לדוגמה. "צחוק קר וגבוה, כאילו מבדיחה כלשהי שאיש מלבדו לא הבין.

"אדון, אמרה אחת הגלימות בקול רועד מעוות על ידי מסכת הגולגולת שלו. "אדון, אנא ממך – לעולם לא אמרה את פִּיך, אני צייתן כפי שאתה רואה – אבל אדון, אני מתחנן בפניך, הנח לי לשוב, כדי לשרת אותך טוב יותר לאחר מכן – באתי לכאן בחיפזון, נוטש – אדון, כשכל כך הרבה מאיתנו נעדרים, אחרים יתהו, הם יבחינו בהיעדרויות, במי שנעלם. בקרוב לא יהיה אליבי שאוכל לספק."

צחוק קר וגבוה. "אה, מר לבן, המשרת הנפשע ביותר שלי. טרם החלטתי האם תשרוד את עונשך. אני זקוק לך פחות מאשר פעם, מר לבן. בעוד יומיים מהיום אוכלי המוות יהלכו בגלוי. כוחותיי גברו, ורק היום נפטרת מדםבלדור. "השתנקויות תדהמה נוספות עלו מאוכלי המוות, וולדמורט לא התייחס אליהן. "מחר אחסל את בונז, קראוץ', מודי וסקרימג'ר, אם לא ינוסו עד אז. אתם תלכו למשרד הקסמים ותטילו קללות אימפריוס כפי שאנחה אתכם. סיימנו לחכות. עד מחר בלילה אכריז על עצמי לורד שליט על בריטניה!"

שאיפות עלו מהמסכות, אבל דמות אחת צחקה.

"אני משעשע אותך, מר גרים?"

"סליחות, אדון," אמרה הדמות בגלימה שצחקה, שרביטה יציב לגמרי ומכוון לעבר הארי. "שמחתי שנפטרת מדמבלדור. ברחתי מבריטניה בפחדנות ממנו, אחרי שאיבדתי אמון בשיבתך."

גיחוכו של וולדמורט הדהד בבית הקברות. "הכנות שלך מזכה אותך ברחמי, מר גרים. הופתעתי לראותך פה הלילה; אתה מוכשר יותר מכפי שחשדתי. אבל לפני שנפנה את תשומת ליבנו לעניינים משמחים יותר, ישנו עניין מסוים בו עלינו לטפל. אמור לי, מר גרים, אם הילד-שנשאר-בחיים היה נשבע שבועה בפניך, האם היית בוטח בו?"

"אדון... אני לא מבין..." אמר מר גרים. אחד או שניים מאוכלי המוות האחרים הפנו את מסכותיהם לעבר וולדמורט לפני שהחזירו במהירות את מבט הגולגולת שלהם להארי.

"ענה לי," לחשש וולדמורט. "זה לא תכסיס, מר גרים, ואתה תענה בכנות או שתישא בתוצאות. הכרת את הוריו של הילד, לא כן? הכרת אותם בתור אנשים ישרים? אם הילד היה בוחר מרצונו החופשי להישבע בפניך שבועה, אפילו אם היה יודע שאתה אוכל מוות, האם היית סומך על מילתו? ענה לי!" קולו של וולדמורט עלה לצווחה.

"אני... כן, אדון, אני מניח שכן..."

"טוב," אמר וולדמורט בקור. "האפשרות לאמון צריכה להתקיים כדי שתוקרב. ובאשר לכובל של הנדר... מי מכם יקריב את קסמו? זה יהיה נדר ארוך למדי... ארוך בהרבה מהרגיל... קסם רב יידרש לכך..." וולדמורט חיך את חיובו הנורא. "מר לבן."

"לא, בבקשה! אדון, אני מתחנן בפניך! שירתתי אותך טוב כמו כל אחד - טוב ככל שהייתי מסוגל -"

"קרושיו," אמר לורד וולדמורט, ומר לבן צרח מבעד לעיוות של המסכה שלו במשך מה שהרגיש כמו דקה שלמה. "היה אסיר תודה שאני מותיר לך את חיך! כעת גשו אל הילד, מר גרים, מר לבן. מאחוריו, אידיוט! אל תחסמו את השרביטים של האחרים! והשאר, עליכם לירות בהארי פוטר אם הוא מנסה להימלט, אפילו אם זה אומר לפגוע בחבריכם אוכלי המוות."

מר לבן לקח את הזמן בהתקרבו, הגלימות השחורות רעדו, בעוד מר גרים נע למקומו בתנועה חלקה.

"מה יהיה הנדר, אדון?" נשמע קולו של מר גרים.

"אה, כן," אמר וולדמורט. אדון האופל המשיך לצעוד מאחורי חצי המעגל של אוכלי המוות. "היום - אם כי אני לא מצפה שתאמינו לי - היום אנו עושים את עבודתו של מרלין, אוכלי המוות שלי. כן! לפנינו עומדת סכנה גדולה, אחד שבטיפשותו המגושמת נובא להמיט חורבן שאפילו אני בקושי מסוגל לדמיין. הילד-שנשאר-בחיים! הילד שמפחיד סוהרסנים! הכבשים שמאמינות שהן שולטות בעולם הזה היו צריכות להיות מודאגות יותר כשראו זאת. חסרי תועלת, כולם!"

"סלח לי -" אמרה גלימה שחורה אחת בקול רועד. "אדון - אם זה כך - אדון, מדוע שלא פשוט נהרוג אותו מיד?"

וולדמורט צחק, צחוק מריר ומוזר. כשדיבר שוב קולו הגבוה היה מדויק. "הנה כוונת השבועה, מר גרים, מר לבן, הארי פוטר. הקשיבו היטב והבינו את הנדר שיש לנדור, משום שכוונתו כובלת גם היא, ואתם שלושתכם מוכרחים לחלוק הבנה של משמעותו. אתה תישבע, הארי פוטר, לא להרוס את העולם, לא לקחת שום סיכון כשזה נוגע להריסת העולם. הנדר הזה לא יכריח אותך לעשות שום פעולה פוזיטיבית, משום שהנדר הזה לא

מאלץ אותך לעשות שום פעולה טיפשית. האם אתם מבינים זאת, מר גרים, מר לבן? אנחנו מתעסקים עם נבואת חורבן. נבואה! הן יכולות להגשים את עצמן בדרכים מפותלות. עלינו להיזהר שהנדר עצמו לא יגרום להגשמת הנבואה. אין אנו מעזים לאפשר לנדר הזה להכריח את הארי פוטר לעמוד מנגד לאחר שאסון כלשהו כבר החל במהלכו מידו שלו, משום שעליו לקחת סיכון פחות כלשהו בניסיון לעצור אותו. אל לנדר גם להכריח אותו לבחור בסיכון לחורבן עצום על פני וודאות של חורבן פחות. אבל כל הטיפשות של הארי פוטר, "קולו של וולדמורט טיפס, "כל חוסר האחריות שלו, כל התוכניות הגרנדיוזיות שלו והכוונות הטובות שלו - אל לו להסתכן בכך שיובילו לאסון! שום מחקרים שעשויים להוביל לקטסטרופה! שום ניפוץ חותמות, שום פתיחת שערים!" קולו של וולדמורט נעשה נמוך שוב. "אלא אם הנדר הזה עצמו מוביל איכשהו להרס העולם, ובמקרה הזה, הארי פוטר, עליך להתעלם ממנו במקרה המסוים הזה. אתה לא תסמוך על עצמך בלבד בהכרעה כזו, עליך להיוועץ בכנות עם ידיד ראוי לאמון, ולראות אם הוא מסכים. זו כוונת הנדר. הוא מאלץ רק פעולות שהארי פוטר היה בוחר בעצמו, לאחר שלמד שהוא כלי נבואה של חורבן. משום שהיכולת לבחור חייבת להתקיים כדי שתוקרב. האם אתה מבין, מר לבן?"

"אני - אני חושב שכן - הו, אדון, בבקשה, אל תיתן לנדר הזה להיות כל כך ארוך -"

"שקט, שוטה, אתה עושה דבר מועיל יותר מכפי שעשית בכל ימי חיך. מר גרים?"

"אני חושב, אדון, שמוטב שתחזור על זה."

וולדמורט חיך את החיוך הרחב-מדי, ואמר את הכל שוב במילים שונות.

"ובעת, אמר וולדמורט בקור, "הארי פוטר, אתה תשאיר את שרביטך מכון כלפי מטה, ותרשה למר גרים להצמיד את שרביטו לשלך; ותאמר את המילים שאורה לך. אם הארי פוטר יאמר מילה אחרת עליכם להכות אותו כפי שצויתם."

"כן, אדון, נשמעה מקהלה של שלושים וארבעה קולות.

להארי היה קר, והוא רעד, ולא רק משום שהיה עירום בלילה. הוא לא הבין מדוע וולדמורט לא פשוט הורג אותו. נראה שישנו רק קו אחד שמוביל אל העתיד, וזה הקו שוולדמורט בחר, והארי לא ידע מה מגיע אחרי זה.

"מר לבן, אמר וולדמורט. "הצמד את שרביטך לידו של הארי פוטר, וחזור על המילים. הקסם שזורם בי, כבול את הנדר הזה."

מר לבן אמר את המילים. אפילו מבעד לעיוות של המסכה זה נשמע כאילו הלב שלו נשבר.

מאחורי וולדמורט האובליסקים זימרו בשפה שהארי לא הכיר; שלוש פעמים הם חזרו על מילותיהם, ואז נדמו.

"מר גרים, אמר וולדמורט. "חשוב על הסיבות בגללן היית בוטח בילד הזה, לו היה נשבע את השבועה הזו מרצונו החופשי. חשוב על האפשרות לאמון, והקרב אותה כשאתה אומר..."

"באמון שאני רוחש לך, אמר מר גרים, "היה כבול."

ואז היה זה תורו של הארי פוטר לחזור על מילותיו של לורד וולדמורט, והארי עשה כן.

"אני נודר..." אמר הארי. קולו רעד, אבל הוא דיבר. "שלא... אשמיד את העולם... מכוח פעולה שלי... לא אסתכן... בהריסת העולם... אם ידי תאולץ... אבחר באפשרות... של החורבן הפחות על פני הגדול... אלא אם נראה לי שהנדר הזה בעצמו... מוביל לקץ העולם... והידיד... עימו נועצתי בכנות... מסכים שכן הדבר. מרצוני

החופשי שלי..." הארי הרגיש זאת כשהטקס החל לפעול, חבלי הכוח הזוהרים עוטפים את שרביטו שלו ושל מר גרים, עוטפים אותו ברמה מופשטת ומטרידה כלשהי. הארי הרגיש את עצמו מזמן את כוח הבחירה החופשית, והוא ידע שהמילים הבאות שלו יקריבו אותו, זו ההזדמנות האחרונה בהחלט לפנות לאחור.

"...כן יהי," אמר קולו הקר והמדויק של לורד וולדמורט.

"...כן יהי," חזר הארי, וידע באותו הרגע שתוכן הנדר אינו משהו שהוא יכול להחליט לעשות או לא לעשות, זה פשוט הדרך שבה הגוף והתודעה שלו ינועו. זה לא נדר שהוא יכול להפר אפילו אם יקריב את חייו בתהליך. כמו מים שזורמים במורד או מחשבון שסוכם מספרים, זה פשוט דבר-שהארי-פוטר-עושה.

"האם הנדר הופעל, מר לבן?"

מר לבן נשמע כאילו הוא מתייפח. "כן, אדון... איבדתי כל כך הרבה, אנא, הוענשתי מספיק."

"חזרו למקומותיכם..." אמר וולדמורט. "יופי. כל העיניים על הילד פוטר, היו מוכנים לירות ברגע שינסה לברוח, או להרים את שרביטו, או לומר מילה כלשהי..." אדון האופל ריחף גבוה באוויר, הדמות העטויה שחורים צופה בכל בית הקברות. פעם נוספת הוא אחז באקדח בידו השמאלית ובשרביטו בימינו. "זה טוב יותר. כעת נהרוג את הילד שנשאר בחיים."

מר לבן התנוודד. מר גרים צחק שוב, וכך גם אחרים.

"לא עשיתי זאת כדי להיות מצחיק," אמר וולדמורט בקור. "אנחנו מתעסקים עם נבואה, שוטים. אנחנו גוזרים את חוטי הגורל אחד אחרי השני; בזהירות רבה, לא יודעים היכן ניתקל בהתנגדות לראשונה. זה הסדר שבו הפעולות הבאות יקרו. ראשית הארי פוטר ישותק, ואז גפיו ייגדעו והפצעים ייצרבו. מר ידידות ומר כבוד יבחנו אותו לכל זכר לקסמים לא רגילים. אחד מכם יירה בילד פעמים רבות עם הנשק המוגלגי, ואז כל מי מכם שמסוגל יכה בו עם הקללה ההורגת. רק אז מר גרים ירסק את גולגלתו ומוח עם מצבה. אני אבדוק את גופתו, ואז הגופה תישרף באמצעות שלהבת-שדים, ואז נערוך גירוש באזור למקרה שיותיר רוח רפאים. אני עצמי אשמור על המקום הזה במשך שש שעות, משום שאני לא סומך לגמרי על לחשי ההגנה שהצבתי כנגד יצירת לולאות בזמן; וארבעה מכם יחפשו בסביבה כל סימן ראוי לציון. אפילו לאחר מכן עלינו להישאר עירניים לכל סימן לנוכחותו המחודשת של הארי פוטר, למקרה שדמבלדור השאיר תכסיס כלשהו שלא חשבנו עליו. אם אתם יכולים לחשוב על תכסיס כלשהו שהחמצתי כדי לוודא שהאיום של הארי פוטר יוסר, דברו עכשיו ותתוגמלו ביד רחבה... דברו עכשיו, בשם מרלין!"

השתררה דממה המומה בבית הקברות; איש לא דיבר.

"חסרי תועלת, כולכם," אמר וולדמורט בלעג מריר. "כעת אשאל את הארי פוטר שאלה אחת אחרונה, ועליו לענות עליה לאוזניי בלבד, בלחשנני. הכו את הילד מייד אם הוא עונה במשהו שאינו לחשושים, אם הוא מנסה לומר מילה אחת בדיבור אנושי." ואז וולדמורט לחשש. "כוח ששאיני מכיר, נאמר ששיעמוד לרשותך. האומנויות המוגלגיות למדתי ממך כעת, ואני כבר חוקר אותן. את הכוח ששלך על אוכלי-חיים עליו להבין בעצמי, או כך אתה אומר. אם יששנו כוח נוסף ברשותך, ששאני יכול להששיג, אמור לי כעת. אחרת, אני מתכוון לענות חלק מאלה היקרים לך. חיים מססוימים כבר הבטחתי לך, אבל אחרים לא. המששרתים הבוצדמים בצבא הקטן שלך. ההורים היקרים שלך. כולם יססבלו לאורך מה ששיראה להם כמו נצח; ואני אששלח אותם, ששבורים, אל כלא ששל אוכלי-חיים כדי ששיזכרו זאת, עד ששיקמלו וימותו. על כל כוח לא מוכר ששתסספר לי כיצד ללמוד, או כל ססוד אחר שתגלה לי שברצוני ללמוד, אתה רששאי לנקוב בששם ששל אחד מאלה ששיזכה להגנה וכבוד תחת ששלטוני. גם זאת אני מבטיח ומתכוון לקיים." הבעתו המחייבת של וולדמורט

נראתה כאילו היא מגיעה בינות לניבים הפעורים של נחש, והמשמעות של ההבעה הזו בקרב נחשים הייתה שמי שרואה את השיניים הללו עומד להיאכל על ידן. "אל תבזבז זמן במחשבות על בריחה, אם אכפת לך מאלה. ישש לך ששיששים ששניות להתחיל לסספר לי משהו ששאני רוצה לדעת, ואז המוות ששלך מתחיל."

להלן הערת הכותב המקורית, כפי שצורפה לפרק במועד פרסומו, ערוכה ומקוצרת למען רלוונטיות:

זה המבחן האחרון שלכם.

יש לכם 60 שעות.

על הפתרון שלכם לאפשר להארי להתחמק ממוות בטוח,
על אף היותו עירום, אוחד רק בשרביטו, ניצב מול 36 אוכלי מוות
בנוסף ללורד וולדמורט שקם לתחייה.

**אם פתרון תקף יפורסם לפני <מועד פרסום הפרק המקורי ועוד 60 שעות>
הסיפור ימשיך עד פרק 121.**

אחרת, תקבלו סיום עצוב וקצר יותר.

זכרו את הדברים הבאים:

1. הארי מוכרח להצליח בזכות מאמציו שלו. התגבורת לא מגיעה להציל אותו.
כל מי שעשוי לרצות לעזור להארי חושב שהוא במשחק הקווידיץ'.
 2. הארי יכול להשתמש רק ביכולות שהסיפור כבר הראה שיש לו;
הוא לא יכול לפתח ביאור-הכרה אילם ונטול-שרביט בשישים השניות הבאות.
 3. וולדמורט מרושע ולא ניתן לשכנע אותו להיות טוב;
אי אפשר לשנות את פונקציית התועלת של אדון האופל בעזרת דיבורים.
 4. אם הארי ירים את שרביטו או ידבר במשהו שאינו לחשננית,
אוכלי המוות יירו בו מיד.
 5. אם קו הזמן הפשוט ביותר הוא כזה שבו הארי מת אלמלא יגיע למחולל-הזמן -
אם הארי לא יכול להגיע למחולל-הזמן שלו בלי עזרת מחולל-הזמן -
מחולל-הזמן לא יכול להיות מעורב.
 6. אי אפשר לשקר בלחשננית.
- במסגרת המגבלות הללו,
הארי רשאי לממש את מלוא הפוטנציאל שלו כרציונליסט,
עכשיו או לעולם לא,
בלי קשר לפגמים הקודמים שלו.
- כמובן, 'הפתרון הרציונלי',
אם אתם משתמשים במילה 'רציונלי' כהלכה,

זו סתם דרך מהודרת שלא-לצורך לומר 'הפתרון הטוב ביותר'
או 'הפתרון שאני אוהב' או 'הפתרון שאני חושב שכדאי לנו לבחור',
ובדרך כלל מוטב לומר את אחד מהדברים לעיל.
(אנחנו צריכים את המילה 'רציונלי' רק כדי לדבר על שיטות חשיבה,
בלי קשר לפתרונות מסוימים.)

ועל פי עיקרון וינג'
אם אתה יודע בדיוק מה תודעה חכמה תעשה,
אתה מוכרח להיות חכם לפחות באותה המידה.
לשאל מישור "מה שחקן אופטימלי חושב שהוא המהלך הטוב ביותר?"
לא אמור להפיק תשובות טובות יותר מאשר "מה אתה חושב שכדאי לעשות?"

אז מה שאני מתכוון בפועל,
כשאני אומר שלהארי מותר לממש את מלוא הפוטנציאל שלו כרציונליסט,
הוא שלהארי מותר לפתור את הבעיה הזו
בצורה שבה אתם הייתם פותרים אותה.
אם אתם יכולים לומר לי בדיוק כיצד לעשות משהו,
להארי מותר לחשוב על זה.

אבל אי אפשר להציע בתור פיתרון, נגיד,
"הארי צריך לשכנע את וולדמורט לתת לו לצאת מהקופסה"
אם אתם לא יכולים להבין בעצמכם איך.

בהצלחה.